

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 32/29.09.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 29.09.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклади по жалби, както следва:

- (1) вх. № 08-025/2021 г. по повод публикация от 02.03.2021 г. в сайта nauchusega.bgvesti.eu със заглавие „Бесен цигански екшън с колове и мотики в Пловдив завърши със стрелба и...“¹;
- (2) вх. № 08 - 026/2021 г. по повод публикация в сайта govoriotkrito.bg от 07.03.2021 г. със заглавие „Роми-рецидивисти пребиха и вързаха в мазето 77-годишна жена за 600 лева“²;
- (3) вх. № 08 - 027/2021 г. по повод публикация в YouTube на регионалната телевизия „Etv Haskovo“ от 12.04.2021 г. със заглавие „Разпитват роми от с. Конуш за купуване на гласове“³;
- (4) вх. № 08 - 028/2021 г. по повод публикация в сайта „pensioner.site“ – блог на пенсионера, RSS агрегатор на новини от българските медии за публикация от 19.04.2021 г. със заглавие „Роми отвякоха, пребиха и изнасилиха девойка край Пловдив“⁴;

в които според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

¹ <https://nauchusega.bgvest.eu/575770/>

² <https://govoriotkrito.bg/2021/03/07/%D1%86%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%B8-%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%B0/>

³ <https://www.etv.bg/news/reportage/208011/razpitvat-romi-ot-s-konush-za-kupuvane-na-glasove>

⁴ <https://pensioner.site/romi-otvlyakoha-prebiha-i-iznasiliha-devojka-kraj-plovdiv/>

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалби с вх. № 08-25 /2021 г. – до №08-28/2021 г. се отнасят до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации на сайтовете nauchusega.bgvesti.eu, govoriotkrito.bg, pensioner.site, както и на сайта на телевизия Etv Haskovo.

2. КЖЕ обсъди с внимание допустимостта на жалбите, тъй като в три от случаите те са насочена не към редакционно съдържание, а към съдържание в агрегатори. Решението отразява оценката по допустимост и оценката по основателност.

3. Копие от жалбите и искане за становище са изпратени на доставчиците.

4. Всички жалби са по т.т. 2.5.1. и 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и КЖЕ взе решение да ги обедини поради твърдяната дискриминация във всяка от жалбите.

II. ЖАЛБИ

Получените жалби са еднообразни. Те съдържат следната обосновка:

В материалите се подчертава етноса на лицата, за които се разказва, като по този начин внушават негативни качества на цялата ромска общност. Поднесена по този начин информацията стереотипизира образа на общността и може да насърчи междуетничска омраза. Отговорността за неправомерно извършени деяния е лична, а не общността, подчертава жалбоподателят.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Становище е предоставено от телевизия „Etv Haskovo“.

В него се казва, че целта на материала е само и единствено да предостави информация относно сигнал по значим за обществото проблем и да информира за действията на полицията. От „Etv Haskovo“ смятат, че материалът не съдържа обидни твърдения по адрес на ромския етно, а е насочен към действията на лицето, което е изготвило списък с имена, предмет на полицейско разследване, като се даде гласност.

В становището се подчертава, че в материала е употребен терминът „роми“, а не са използвани други съществителни, с които в разговорната реч се назовават българите от ромски произход. Оттам посочват още, че не се използва и дискриминационен текст, който да насажда омраза и неравенство между българи и рома.

Затова и ответната страна смята жалбата за неоснователна.

V. ФАКТИ

По № 08 - 025/2021 г.:

„Nauchisega“ е блог, агрегатор за новини. В сайта не може да бъде открит редакционен екип и адрес за обратна връзка. Публикацията със заглавие „Бесен цигански екшън с колове и мотики в Пловдив завърши със стрелба и...“ е препечатана от друг сайт – trafficnews.bg, където текстът е с друго заглавие: „Заради клип в „Тик Ток“: Ромски клан в Шекера нападна съсед, той стреля с пистолет“. В материала се разказва за конфликт между две фамилии в пловдивския квартал Шекер махала, където живее предимно ромско население. В текста не се използват обидни думи и квалификации към ромската общност, каквито са изведени в сайта „Nauchisega“ – „бесен цигански екшън“. Видимо е, че в „Nauchisega“ заглавието не отговаря на съдържанието на текста.

По № 08 - 026/2021 г.

Govoriotkrito.bg е сайт, агрегатор на новини. В сайта не може да бъде открит редакционен екип или лице за контакт. Публикацията е със заглавие „Роми- рецидивисти пребиха и вързаха в мазето 77-годишна жена за 600 лева!“. Съдържанието ѝ е публикувано и в още няколко сайта – izvanredno.info, burevestnik.bg. Не е известен първоизточникът на публикацията. В материала се цитира информация от представители на окръжната прокуратура във Велико Търново и местната полиция за извършено нападение над възрастна жена. Публикацията е информативна.

По № 08 - 027/2021 г.

eTV.bg е регионална телевизия, собственост на ЕСКОМ МЕДИА ГРУП ООД. На сайта на медията се качват репортажи и предавания, които са излъчени в програмата на телевизията. На сайта има и адрес за кореспонденция. Репортажът, озаглавен „Разпитват роми от с. Конуш за купуване на гласове“, е с продължителност 3.57 минути. Материалът е посветен на полицейско разследване за купуване на гласове в село Конуш. В него са записани лица, които са били привиквани в местното полицейско управление, както и са събрани коментари на жители на селото. По темата са събрани различни гледни точки, без да се правят внушения или да се използват квалификации и обиди към ромската етническа общност.

По № 08 - 028/2021 г.

Блог на пенсионера е RSS агрегатор на новини от българските медии. Според информацията на сайта „текстовете, снимките и аудио-визуалното съдържание принадлежат на техните автори и/или медията, която е предоставила достъп до тях чрез RSS/XML канал“. Въпросната публикация – „Роми Отвякоха, Пребиха И Изнасилиха Девойка Край Пловдив“, е посветена на престъпление, извършено от двама мъже в пловдивско село, които са задържани в следствения арест. Текстът е препубликуван от сайта „Трафикнюз“.

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбите и приложенията към тях публикации.

Относно нарушенията за чието нарушаване се твърди: 2.5.1. и 2.5.2. Както КЖЕ е имала повод да установи, в Етичния кодекс има два състава, свързани с дискриминация:

- За нарушение по 2.5.1. се изисква **подбуждане или насърчаване** на омраза, насилие, страх на основание, представляващо дискриминация;
- За нарушение на 2.5.2. се изисква **неоснователно посочване на признаци (етнос, пол, националност и др.под.), които нямат съществена смислова връзка** с разказа в публикацията и посочването не е необходимо за по-прецизно изясняване на фактите и посланието.

КЖЕ приема, че жалбите срещу публикациите в сайтовете „**Nauchisega**“, **Govoriotkrito.bg**, „**Блог на пенсионера**“ (преписки 08-025, 08-026 и 08-028) са **недопустими** предвид на това, че въпросните сайтове са **агрегатори на новини**, които препубликуват съдържание от други медии. КЖЕ взема предвид, че агрегаторите ползват софтуер за интегриране на новини от множество източници с цел да улеснят разглеждането и достъпа до новини.

КЖЕ смята, че при агрегаторите въпросът за редакционната отговорност не стои по същия начин, както при медиите, и приема жалбите за недопустими.

Жалбата срещу репортаж, излъчен по телевизия **eTV.bg** (преписка 08-027) е неоснователна т.т. **2.5.1. и 2.5.2.** Материалът отразяват коректно институционална реакция срещу купуване на гласове. Няма данни за насаждане на страх или омраза. Посочването на етноса е основателно, етносът е достоверно установен, посочването му има съществено значение за репортажа и споменаването не нарушава Етичния кодекс на българските медии. Комисията не установи материалът да постига „внушения в съзнанието на аудиторията, че едва ли не ромската принадлежност и корупцията са две взаимно обвързани понятия и склонността към корупция и корупционни прояви е задължително присъща“ и характерна предимно за всички граждани от ромски произход“, както и че „предимно ромите участват в изборна корупция и независимо от развитието на случая, показан в репортажа, да асоциира занапред този тип престъпна проява именно с ромската етническа общност.“

Като взе предвид изложеното, КЖЕ прие следното

РЕШЕНИЕ:

Жалбите по преписки 08-025, 08-026 и 08-028 съответно срещу „**Nauchisega**“, **Govoriotkrito.bg**, „**Блог на пенсионера**“ са недопустими.

Жалбата по преписка 08-027 срещу eTV е неоснователна по т.2.5.1. и 2.5.2.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Ева Петрова